

Skandali Potresaju Hrvatsku Armiju

Author: [Drago Hedl](#)

Gotovo da ne prodje dan, a da neki novi skandal ne ocrni nekada nedodirljivu reputaciju hrvatske armije.

Hrvatska je sokirana najnovijim otkricima da su njene oruzane snage bile nekompetentne i umesane u korupciju, trgovinu droge, seksualno zlostavljanje.

Prvo su objavljeni izvestaji o tome da su oficiri u ministarstvu odbrane i pripadnici vojske godinama uzivali neogranicenu upotrebu od oko 2000 "zvanicnih" vozila, ukljucujuci 112 luksuznih kola. Ova vozila ukradena su u Bosni ili su "oduzeta" u toku rata hrvatskim Srbima.

Medjutim, ovo je predstavljalo tek pocetak. U toku desetogodisnje vladavine preminulog predsednika Franja Tudjmana, pojedini politicari su se usudili da nagoveste da su pojedini pripadnici oruzanih snaga i ministarstva odbrane ucestvovali u organizovanom kriminalu, ukljucujuci i trgovinu droge.

Pa ipak, dok se na celu ministarstva odbrane nalazio Gojko Susak, jedan od najblizih Tudjmanovih saradnika, sve istrage bile su blokirane. U realnosti, armija je predstavljala drzavu unutar drzave, bilo kakvo kritikovanje njenih redova bilo je ravno izdaji i predstavljalo je napad na njenu borbenu gotovost.

Medjutim, krajem juna ove godine, deset visih oficira optuzeno je da su ostetili ministarstvo odbrane za oko 14 miliona kuna (oko 1,3 miliona dolara).

Medju optuzenima nasla su se i tri generala, Ljubo Cesic, Matko Kakariga i Vladimir Zagorec. Nakon toga su 12. jula, petnaest visokih vojnih oficira optuzeni za proneveru sredstava iz ministarstva odbrane.

Kada je premijer nove hrvatske vlade, Ivica Racan, pazljivije pregledao dokumentaciju ministarstva odbrane, shvatio je da nestalih 1,3 miliona dolara predstavljaju sitnicu.

Tudjmanova vlada je na primer kupila S-300 raketni sistem iz Ukrajine za 230 miliona dolara. Sistem koji se sastoji iz 24 rakete, dve rampe za lansiranje, tornja, antene i dizalice, prikazan je s ponosom u toku velike vojne parade u Zagrebu 1995.godine. Medjutim, nedostaju kontrolni nosac i radar, vitalni za funkcionisanje ovog sistema.

Ovaj posao sklopljen preko nemackog biznismena, Josefa Rothaichnera, predvidjao je da Hrvatska plati za ovaj uredjaj, davanjem pod zakup jednog aerodroma na ostrvu Krk i dva turisticka hotelska preduzeca, koja su imala oko deset hotela u vlasnistvu.

Izgleda da ovaj sporazum nije nikad potpisan i hrvatska vlada mora da plati za neupotrebljivi raketni sistem, koji skuplja prasinu u jednom hangaru u okolini Knina.

Ivica Pancic, ministar koji je zaduzen da se stara o hrvatskim veteranima rata, otkrio je veliki broj prevara koje se ticu invalida rata, vecinom u redovima visih vojnih oficira. Upotrebljavajuci lazne zdravstvene dokumente, veterani su sebi obezbedili prihod za najvisu kategoriju invalidnosti, dakle privilegije kao sto je veliki popust na uvoz stranih vozila.

Novi ministar odbrane, Jozo Rados, javno je kritikovan od strane predsednika Stipe Mesica zbog sporosti u resavanju korupcije. Medjutim, njegova opreznost nije bila bez razloga: obim problema i visoki rang onih koji su umesani predstavljaju velike poteskoce, narocito ukoliko se istovremeno zeli obezbediti stabilnost nove vlade.

Slabi uslovi u kojima sluzi obicna vojska izasli su na videlo pocetkom jula kada su dezertirala 42 pripadnika jedne jedinice stacionirane u Puli. Jedan od dezertera zalio se da su ih maltretirali oficiri u kasarni. Neki od njih tvde da su bili i seksualno zlostavljani. Drugi su govorili o koriscenju droge. Istraga je pokazala da su neki od mladjih oficira snabdevali vojnike drogom.

Vlada insistira na tome da ce preduzeti ostre mere da se korupcija i kriminal potpuno uklone iz redova hrvatskih oruzanih snaga. Hrvatska zeli da pristupi NATO Partnerstvu za mir, ali izgleda da ce ova zelja ostati samo san ukoliko se do kraja ne sprovede cistka unutar vojske.

U toku desetogodisnje vladavine Tudjmanove Hrvatske demokratske zajednice, doslo je do tranformacije vojske u licnu oruzanu silu ove partije. Njeni komandanti birani su na osnovu lojalnosti vladi. Mukotrпно resavanje ovog procesa tek pocinje.

Drago Hedl je stalni dopisnik IWPR.

Location: [Croatia](#)
[Bosnia and](#)
[Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/skandali-potresaju-hrvatsku-armiju>